

**FĂRĂ ALTERNATIVĂ
ÎN MEDICINA ALTERNATIVĂ
Academicianul Victor LACUSTA
la 60 de ani**

Născut la 5 iunie 1951 în or. Bălți.

Medic, fiziolog, domeniul științific: fiziologia clinică, medicina alternativă, neurologia cognitivă. Doctor habilitat în științe medicale (1991), profesor universitar (1991), membru corespondent (2000) și membru titular (2007) al Academiei de Științe a Moldovei.

De la bun început vom menționa că în aceste vremuri tumultuoase, pe care le trăim, cu mari transformări atât pe plan politic, economic, cât și social, savanții devotați dezvoltării științei, care n-au părăsit țara și continuă să slujească interesul național, merită o înaltă prețuire. Printre aceștia se înscrie și academicianul Victor Lacusta, savant și medic de notorietate din Republica Moldova.

Toate realizările sale se datorează muncii fără preget. Ținem să subliniem această calitate, astăzi atât de rară, pentru că reprezentanții noii generații de medici deseori încearcă să obțină funcții și titluri, privilegii, chiar să stăpânească destule bunuri materiale nu prin muncă asiduă și rezultate semnificative, ci prin stabilirea unor relații cu persoane sus-puse, în măsură să-i protejeze. Societatea este în pierdere când statutul omului se determină nu de har, calificare, capacitățile sale intelectuale și manageriale, de rezultatele profesionale, dar de oracoli falși și de banii pe care poate să le pună la dispoziția persoanelor influente.

Profesorul universitar Victor Lacusta este unul dintre foarte puținii medici, care își asumă riscul să

efectueze cercetări științifice și să trateze cu harul rațiunii fără prea mulți bani.

S-a născut la 5 iunie 1951 în suburbia Pământenii a or. Bălți, într-o familie de muncitori. Absolvent cu eminență școala medie nr.13 din or. Bălți. De-a lungul anilor, pe tot parcursul vieții sale, a fost nevoit să susțină examene la multiple încercări dure, bazându-se pe harul său de analist, pe forța de muncă asiduă și perseverența deosebită, aptitudini atât de necesare pentru a activa în cercetare. Alegerea în favoarea studiilor la Institutul de Stat de Medicină a făcut-o din capul locului. Asta cu atât mai mult cu cât aspirația sa coincidea cu cea a părinților, îndeosebi a mamei, care dorea să-și vadă feciorul doctor.

Fiind setos de cunoștințe în domeniul medicinei alternative și complementare în care dorea să se specializeze, a trebuit să constate cu amărăciune că în acel timp în Institut nu activa niciun specialist de acest fel. Însă aspirațiile de a efectua cercetări științifice și energia sa enormă au fost susținute de Natalia Gheorghiu, academician al Academiei Medicale din ex-URSS și Eva Gudumac, devenită peste ani academician al AȘM. Îndrumările celor două somități în domeniul chirurgiei pediatrice și eforturile studentului în vederea obținerii unor rezultate s-au soldat cu prezentarea în anul 1974 a unei lucrări științifice, „Arsurile la copii” („Combustiile la copii”), la Conferința unională a studenților-medici, care a fost remarcată.

În același timp, fiind o ființă mereu în căutarea necunoscutului, începe să studieze de sine stătător literatura accesibilă în domeniul preferat. Din fericire, în anii 60-70 ai secolului trecut în fosta URSS se declanșase interesul pentru studierea și aplicarea medicinei chineze în practica medicală, fapt care-i menținea vie speranța de a se specializa în medicina alternativă. Deocamdată însă, în conformitate cu programul de învățământ obține specialitatea de medic anesteziolog. După absolvirea în 1967 a Institutului de Medicină lucrează potrivit specialității la Spitalul Clinic Republican pentru Copii timp de 2 ani, dar gândul de a se ocupa de medicina alternativă nu-l lăsa în pace. De aceea, hotărăște să obțină specializare în psihiatrie și se angajează ca medic psihiatru la Spitalul de Psihiatrie, conducerea căruia era disponibilă să utilizeze în tratarea pacienților unele din metodele medicinei orientale. Grație insistenței sale și cunoștințelor profunde în domeniul medicinei alternative, convinge conducerea spitalului să deschidă pentru prima dată în țară un cabinet specializat în reflexoterapie care se afirmă în scurt timp.

În baza acestui spital, inițiază pregătirea oficială a specialiștilor în acupunctură. Concomitent, organizează cercetări științifice în vederea adaptării acupuncturii pentru tratarea alcoolismului. Efectul

obținut i-a depășit așteptările, fapt care i-a permis să prezinte rezultatele științifice la simpozionul unicel consacrat stresului și adaptării, organizat în 1987 de unul din autorii acestui articol. Activitatea practică și științifică, în același timp, l-a convins de necesitatea aprofundării cunoștințelor sale în plan teoretic. Anume din această cauză hotărăște să facă studii la doctorantură.

În anul 1980 este înmatriculat în doctorantura Institutului de Fiziologie al AȘM care îl delegă să elaboreze teza de doctor în medicină la Institutul de Psihiatrie din Moscova, unde pe atunci activa unul din cei mai cunoscuți savanți-psihiatri – profesorul universitar Belkin A.I., care utiliza cu succes în tratarea bolnavilor metodele medicinei orientale.

Cu toate că în scopul evidențierii mecanismelor influenței acupuncturii asupra stării psihice a organismului este nevoit să însușească și să utilizeze în cercetările sale de doctorat metode din domeniul endocrinologiei, V.Lacusta realizează investigațiile preconizate înainte de termen – în doar 2 ani. Teza „Indicii clinici și hormonalți în dinamica sindromului abstinent alcoolic” este susținută în 1982 la Institutul de Psihoneurologie „V.M.Behterev”. În această lucrare, pentru prima dată a fost stabilită participarea sistemului opioid în patogeneza sindromului de abstenență alcoolică și elaborate metode de corecție a statutului psiho-fiziologic cu aplicarea antagoniștilor sistemului opioid și acupuncturii.

După susținerea tezei în anul 1982, când publicase deja în comun cu medicul-acupunctor Galina Grosu lucrări fundamentale precum „Bazele succinte ale reflexoterapiei” (1980) și „Acuterapia sindromului abstenic alcoolic” (1982), este angajat ca asistent la Catedra de psihiatrie a Institutului de Stat de Medicină. Au urmat 9 ani de activitate în această funcție, pe parcursul cărora a întreprins eforturi de a convinge societatea medicală și conducerea Ministerului Sănătății referitor la abilitarea medicinei alternative, de rând cu medicina contemporană alopată, în tratarea bolnavilor, și la oficializarea ei de către organele de resort din țară. Numai după includerea în procesul de argumentare și a altor specialiști, în 1991, pe lângă Facultatea de Perfecționare a Medicilor a Institutului de Stat de Medicină a fost instituită Catedra de reflexoterapie și recuperare medicală, fondator al căreia a devenit Victor Lacusta.

În această perioadă el susținuse deja teza de doctor habilitat „Manifestările fiziologice și psihice ale alcoolizării cronice și biocorecția dereglărilor în perioada postintoxicativă”, devenind cunoscut în ex-URSS. Acest fapt este demonstrat de organizarea în anul 1981 la Chișinău a Conferinței unionale „Teoria și practica reflexoterapiei” precum și editarea, în comun cu distinsul savant rus A.I.Belkin, a monografiei „Terapia biologică a maladiilor psihice

(hormonii, preparatele hormonal active ale acupuncturii)” (1983). În 1991 i se conferă titlul didactic de profesor universitar.

După instituirea catedrei urmează o perioadă de activitate didactică și științifică la fel de fertilă. În paralel cu elaborarea programelor și planurilor pentru pregătirea studenților și doctorilor practicieni în domeniul medicinei alternative, editează o serie de lucrări fundamentale, printre care „Acupunctura și peptidele neurohipofizare în terapia alcoolismului” (1983), „Zhen-jui terapia astmului bronșic” (în colaborare cu Ling Zhi Sheng și I.V.Șincarenco) (1995), „Zhen-jui terapia sindromului algic și a stărilor de urgență” (în colaborare cu Ling Zhi Sheng) (1995), „Bazele tradiționale ale acupuncturii” (în colaborare cu C.Ionescu-Târgoviște) (1995), „Tratat de acupunctură” (1998), „Acupunctura tradițională chineză” (2000), „Podopunctura” (în colaborare cu Agafia Moraru) (2000), „Acupunctura clinică tradițională” în 3 volume (2001), „Cronoacupunctura tradițională chineză” (în colaborare cu Agafia Moraru) (2002), „Zhen-jui terapia sindromului algic” (în colaborare cu A.T.Moraru și D.N.Covaliciuc) (2002).

În baza surselor originale chineze și a experienței clinice proprii, profesorul universitar Victor Lacusta, ținând cont de sistemul terminologic internațional Pin-Yin, descrie în aceste lucrări localizarea acupunctelor meridianelor principale, fundamentează principiile și metodele de diagnosticare și tratament, tehnica puncturării și asocierile de acupuncte în diferite maladii. Este sistematizată informația referitor la tratamentul acupunctic al sindroamelor tradiționale depistate în diferite patologii (boli interne și infecțioase, neurologie, psihiatrie, obstetrică și ginecologie, dermatologie, stomatologie, oftalmologie etc.).

Tratamentul cu succes al diverselor maladii și activitatea editorială rodnică i-au permis ministrului Ocrotirii Sănătății, academicianului Gheorghe Ghidirim să introducă, printr-un ordin special, în anul 1994, în sistemul de pregătire a cadrelor medicale predarea acupuncturii ca disciplină de sine stătătoare obligatorie și să instituie serviciul de reflexoterapie, iar Comisia Superioară de Atestare a recunoscut oficial dreptul de a se pregăti cadre de înaltă calificare în acest domeniu, atribuind disciplinei de acupunctură cifra 14.00.34.

O etapă deosebită în activitatea științifică a lui Victor Lacusta reprezintă cercetările experimentale realizate în comun cu colaboratorii Institutului de Fiziologie și Sanocreatologie, care i-au permis să descrie noi fenomene, mecanisme și să elaboreze concepte și metode de tratament inedite.

Pentru prima dată, în comun cu unii dintre autorii acestui articol, a descris un nou sistem fiziologic – sistemul reglator energetic informațional

multinivelar somato-viscero-somatic, fapt care s-a constituit într-un succes remarcabil în dezvoltarea fiziologiei. Structura morfologică a sistemului este alcătuită din: 1) ansamblul de zone somatovegetative fiziologic active; 2) canale de transmitere a fluxului energo-informațional; 3) organe sau structuri-țintă morfoviscerale.

A fost evidențiat specificul activității sistemului reglator energo-informațional multinivelar somato-viscero-somatic, și anume: 1) rolul de receptor și efector energo-informațional îl îndeplinesc atât zonele somatovegetative fiziologic active, cât și structurile-țintă morfoviscerale; 2) căile aferente și eferente ale fluxului energo-informațional se suprapun (căile aferente-eferente) și se declanșează în conformitate cu starea funcțională a zonelor somatovegetative fiziologic active și/sau structurii morfoviscerale-țintă.

Fenomenul inedit privind transmiterea fluxului energo-informațional aferent și eferent pe una și aceeași cale, autorii îl explică prin faptul, că acest sistem filogenetic s-a format precoce anterior sistemului nervos cu căile separate aferente și eferente de transmitere a informației. Incluzerea unui sau altui canal de transmitere a fluxului (neural, humoral, câmpul bioenergetic) depinde de intensitatea câmpului informațional al mediului înconjurător, de localizare zonelor somatovegetative fiziologic active, de natura factorului stimulator, de intensitatea, durata și modalitatea stimulării etc.

O deosebită apreciere merită investigațiile multianuale clinico-terapeutice, fiziologice și experimentale ale academicianului Victor Lacusta desfășurate în comun cu colegii, care au permis a demonstra posibilitatea utilizării acupuncturii nu numai în scopuri terapeutic și profilactic, dar și pentru crearea și menținerea dirijată a sănătății, obiectiv către care tinde noua direcție în biomedicină – sanocreatologia. Ca bază a creării acupuncturii sanocreatologice au servit următoarele postulate: 1) Meridianele și zonele somatovegetative fiziologic ancestrale, menite să regleze fluxul energo-informațional al organelor și sistemelor organismului; 2) Potențialul sanogen al organismului este determinat cantitativ și calitativ, inclusiv de caracteristicile energiei, prin reglarea căreia este posibil de a influența asupra creșterii, dezvoltării și degradării organelor, activității lor funcționale, toleranței și posibilităților adaptive ale organismului; 3) Sistemul energoinformațional cuprinde toate organele și sistemele, ceea ce permite de a influența asupra balanței energoinformaționale și a asigura crearea și menținerea dirijată a statusului sanogen; 4) Influențând asupra unui sau altui ansamblu de zone somato-vegetative fiziologic active, care preponderent sunt conectate cu organe, sisteme

sau părți ale organismului, se poate de acționat dirijat asupra activității fiziologice și psihice a organismului; 5) Echilibrul cantitativ și calitativ al energiei în meridiane are loc numai în perioada de activitate morfo-funcțională, pe când în perioada de creștere și degradare a organelor, în condiții de existență a dereglărilor funcțiilor organelor, acest echilibru este perturbat; 6) În perioada de creștere a organelor și degradării lor sarcina acupuncturii sanocreatologice constă în stimularea dirijată a zonelor somatovegetative fiziologic active corespunzătoare, iar în perioada de activitate morfo-funcțională stabilă – în menținerea echilibrului energo-informațional, în cazul hiperfuncției organelor este necesar de a asigura dispersia energiei, iar a hipofuncției – în tonizarea organelor.

Aceste și alte materiale fundamentale au fost expuse în monografiile „Bazele anatomo-fiziologice și bioenergetice ale acupuncturii sanocreatologice” și „Bazele practice ale acupuncturii sanocreatologice”, editate în comun cu academicianul Teodor Furdui și doctorul Lorina Vudu.

În ultimul timp, interesele academicianului Victor Lacusta s-au extins și asupra rolului inedit al cerebelului în realizarea funcțiilor cognitive, în special, la copiii cu tumori cerebelare. Investigațiile clinice, prezentate în monografia „Cerebelul și funcțiile cognitive”, i-au permis să evidențieze semnificația cerebelului în reglarea funcțiilor cognitive și psihoemoționale în crearea structurilor clinice și să descrie criteriile de diferențiere a sindroamelor cognitiv-afective cerebelare.

Se zice că dacă omul are dar de la Dumnezeu, acesta se manifestă în diferite domenii de activitate. E cazul academicianului Victor Lacusta care, acum doi ani, a dovedit aptitudini deosebite în interpretarea instrumentală a muzicii. În comun cu soția Julieta (soția – la pian, iar el – la flaut boroko, un instrument vechi confecționat la comandă specială în Germania), au pregătit un program de piese muzicale, scrise pentru a fi interpretate de respectivul duet, pe care l-au prezentat la prestigiosul Festival internațional „Zilele muzicii noi”. O altă mare pasiune a acad. Victor Lacusta este șahul.

La această etapă a vieții sale, academicianul Victor Lacusta este plin de energie și de forță creatoare. Îi dorim colegului nostru multe succese și noi realizări alături de călăuza sa – Julieta, precum și condiții sanogene de viață întru binele științei și practicii medicale!

*Acad. Teodor Furdui
Dr. conf. cerc. Valentina Ciocină
dr. conf. univ. Lorina Vudu*